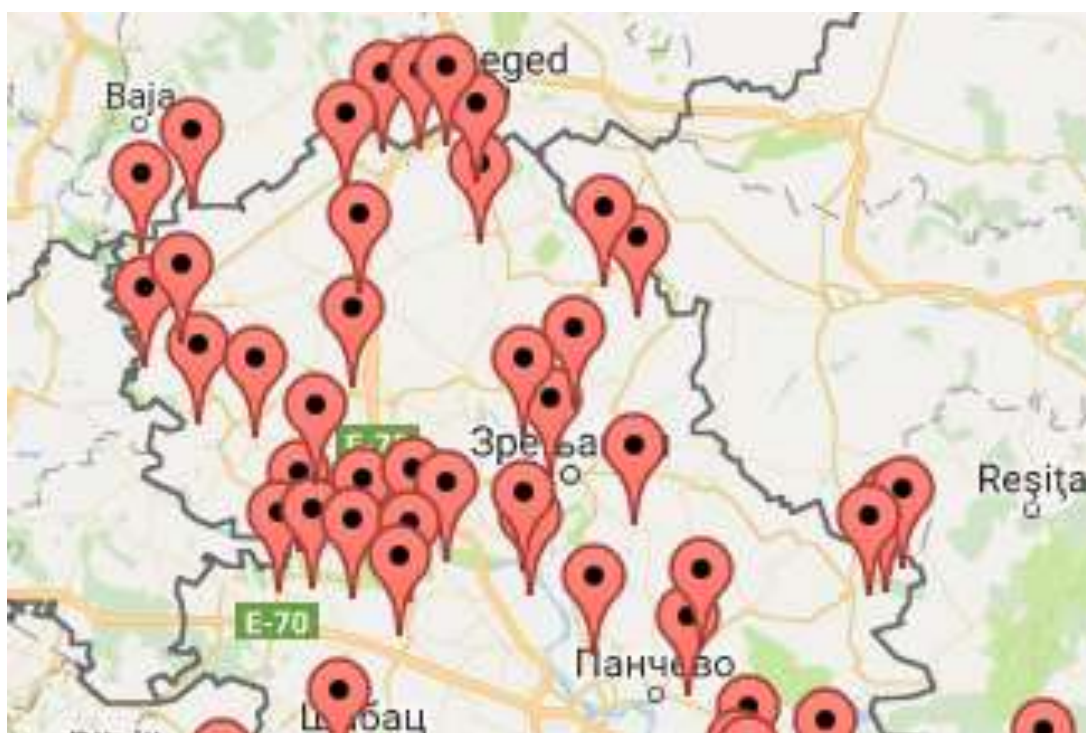


O AZIJSKOJ VOĆNOJ MUŠICI

REDOVNIM MONITORINGOM ZASADA VOĆA I VINOVE LOZE U OKVIRU RADA PROGNOZNO IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZAŠTITE BILJA VOJVODINE, TOKOM 2016. GODINE, REGISTROVANO JE PRISUSTVO AZIJSKE VOĆNE MUŠICE (*Drosophila suzukii*). OVA VEOMA ŠTETNA VOĆNA MUŠICA POREKLOM JE IZ AZIJE I NALAZI SE NA EPPO A2 KARANTINSKOJ LISTI. OVO JE ŠTETOČINA JAGODIČASTOG I KOŠTIČAVOG VOĆA I VINOVE LOZE.

OD SAMOG PROLEĆA PROŠLE GODINE MONITORING SE SPROVODIO NA BILJNIM VRSTAMA KOJE SU DOMAĆINI OVE ŠTETOČINE (JAGODA, TREŠNJA, VIŠNJA, BRESKVA, MALINA, KUPINA, VINOVA LOZA, ŠLJIVA I SMOKVA).

PREGLEDOM POSTAVLJENIH KLOPKI U ZASADIMA VOĆA I VINOVE LOZE, IDENTIFIKOVANO JE PRISUSTVO JEDINKI AZIJSKE VOĆNE MUŠICE U ZRELIM ZASADIMA KUPINE, MALINE, BRESKVE, VINOVE LOZE I SMOKVE, NA SKORO CELOM PODRUČJU VOJVODINE.



SLIKA1. RASPROSTRANJENOST AZIJSKE VOĆNE MUŠICE NA PODRUČJU VOJVODINE

ODRASLE JEDINKE VELIČINE SU OKO 3MM. MUŽJACI SU SA TAMNIM PEGAMA NA PREDNJIM KRILIMA I DVA ČEŠLJA NA PREDNJIM NOGAMA, DOK ŽENKE IMAJU KARAKTERISTIČNU TESTERASTU LEGALICU. OVA VRSTA VOĆNE MUŠICE IMA SPOSOBNOST, USLED VEOMA IZRAŽENE LEGALICE, DA ZASECA POKOŽICU ZDRAVIH, NEOŠTEĆENIH PLODOVA U KOJE POLAŽE JAJA. JEDNA ŽENKA U TOKU SVOG ŽIVOTNOG VEKA POLOŽI I DO 600 JAJA (U PROSEKU OKO 400). PILJENJE LARVI SE DEŠAVA U UNUTRAŠNJOSTI PLODA I POTPUNO SU NEPRISTUPAČNA ZA MERE ZAŠTITE. OVA VRSTA SE ODLIKUJE KRATKIM ŽIVOTNIM CIKLUSOM ŠTO JOJ OMogućAVA DA RAZVIJE I 15-16 GENERACIJA TOKOM GODINE.



SLIKA2. ODRASLE JEDINKE AZIJSKE VOĆNE MUŠICE

BILJNE VRSTE NA KOJIMA SE HRANI VOĆNA MUŠICA U OPASNOSTI SU I NAJOSETLJIVIJE SU U VREME ZRENJA. ŠTETE KOJE MOŽE DA IZAZOVE SU I DO 100%. ŽENKE POLAŽU JAJA U ZDRAVE PLODOVE U FAZI ZRENJA. USLED ISHRANE LARVI PLODOVI POTPUNO PROPADAJU.



SLIKA 3. KAŠASTI PLODOVI MALINE SA LARVAMA

NA MESTIMA GDE ŽENKA PRAVI ZAREZE PRILIKOM POLAGANJA JAJA OTVARA SE PUT ZA INFEKCIJE RAZLIČITIM VRSTAMA PATOGENA I OVAJ VID ŠTETA NAROČITO JE BIO IZRAŽEN NA GROŽĐU TOKOM PROŠLE GODINE.



SLIKA 4. ŠTETE NA GROŽĐU

MONITORING U PROŠLOJ GODINI POKAZAO JE ŠIROKU RASPROSTRANJENOST AZIJSKE VOĆNE MUŠICE I VISOKU GUSTINU NJENE POPULACIJE. REGISTROVANA JE U VELIKOM BROJU GAJENIH VOĆNIH VRSTA, ALI I U PLODOVIMA ZOVE, DIVLJE KUPINE, DŽANARIKE I DRUGIH DIVLJIH VRSTA PO UVRATINAMA OKO ZASADA VOĆA. AGROEKOLOŠKI USLOVI NA NAŠEM PODRUČJU VEOMA SU POVOLJNI ZA ODRŽAVANJE I RAZVOJ OVOG ŠTETNOG ORGANIZMA, ŠTO SVE PRESTAVLJA VEOMA VISOK RIZIK ZA NAŠU PROIZVODNJU VOĆA.

MERE KONTROLE

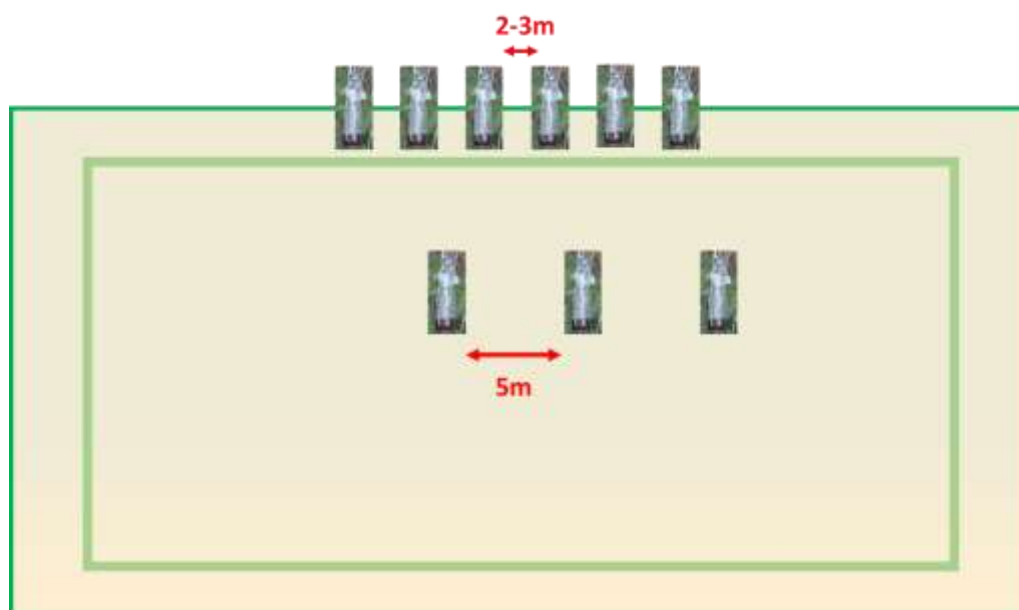
SADA JE PRAVI MOMENAT ZA POSTAVLJANJE KLOPKI KAKO BI SE NA VREME REGISTROVALO PRISUSTVO ŠTETOČINE I SPROVODILE DALJE RASPOLOŽIVE MERE KONTROLE A TO SU:

- POSTAVLJANJE VELIKOG BROJA KLOPKI ZA MASOVNO IZLOVLJAVANJE U CILJU SMANJENJA BROJA INSEKATA KAKO ZA SMANJENJE TRENUTNIH ŠTETA, TAKO I ZA REDUKCIJU BROJA ADULTA ZA PREZIMLJAVANJE. U NAŠEM MONITORINGU KORISTILI SMO KLOPKE NAPRAVLJENE OD PLASTIČNIH FLAŠA SA CRNIM VINOM, JABUKOVIM SIRČETOM I NEKOLIKO KAPI DETERDŽENTA. KLOPKE SE POSTAVLJAJU NA SENOVITA MESTA I VISINI OD 1,5M.



SLIKA 5. KLOPKA ZA AZIJSKU VOĆNU MUŠICU

- U CILJU MASOVNOG IZLOVLJAVANJA NEOPHODNO JE POSTAVITI VELIKI BROJ KLOPKI. PRVENSTVENO NA IVIČNE DELOVE PARCELE, ALI I UNUTAR PARCELE PO PRIKAZANOJ ŠEMI.



SLIKA 6. ŠEMA ZA POSTAVLJANJE KLOPKI

PORED MASOVNOG IZLOVLJAVANJA, NEOPHODNO JE SPROVODITI I OSTALE RASPOLOŽIVE MERE KONTROLE:

- NEOPHODNO JE SKRATITI INTERVAL BRANJA PLODOVA U CILJU ŠTO BRŽEG NJIHOVOG SKLANJANJA SA NJIVE

- SPROVOĐENJE SANITARNIH MERA JE STALAN I OBAVEZAN DEO U BORBI PROTIV OVOG ŠTETNOG ORGANIZMA. OSTAVLJANJEM ZARAŽENIH PLODOVA NA STABLU DOPRINOSI SE POVEĆANJU BROJA ODRASLIH I DRASTIČNOM UMNOŽAVANJU BROJA INSEKATA. KONTROLA GAJBICA I DRUGE OPREME U KOJOJ SE MOGU ZADRŽATI PLODOVI SA LARVAMA I PRENOSITI IZ JEDNOG REGIONA U DRUGI.
- OBAVEZNA HIGIJENA IVICA PARCELA U KOJIMA SE NALAZE DIVLJE KUPINE I DRUGE BILJNE VRSTE KOJE MOGU BITI DOMAĆINI OVOJ ŠTETOČINI.
- HEMIJSKE MERE KONTROLE IMAJU OGRANIČENO DEJSTVO S OBZIROM NA BIOLOGIJU OVE ŠTETNE MUŠICE. U NAŠOJ ZEMLJI I NE POSTOJE REGISTROVANI INSEKTICIDI ZA SUZBIJANJE AZIJSKE VOĆNE MUŠICE.

SPROVOĐENJE RASPOLOŽIVIH MERA KONTROLE TREBA DA SE SPROVODI NA PODRUČJU CELOG REGIONA JER PARCIJALNA KONTROLA POJEDINAČNIH PARCELA OSTAVLJA I DALJE MOGUĆNOST UMNOŽAVANJA INSEKATA I DAJE SLABE REZULTATE.